

KI L11 Aktiivtöö: ILMAKAARTE MÄNG

Soovituslik aeg: 15 minutit.

Ainetunnid ja teemad:

- **Inimeseõpetus:** tervislik eluviis – puhkus, liikumine ja sport.
- **Kehaline kasvatus:** liikumise ja sportimise tähtsus inimese tervisele.

Lõimingu võimalused: loodusõpetus, samuti sobib igasse ainetundi väikeseks liikumisharjutuseks.

Eeldatavad õpitulemused:

- Õpilane teab eri võimalusi, kuidas teha õppimise ajal puhkamiseks liikumispause.
- Õpilane oskab liikumismängus keskenduda ning olla tähelepanelik.

Vajalikud vahendid: pikk hüppenöör või kriit, soovi korral tööleht "Ilmakaared".

Infoks: harjutus sobib n-õ vaheharjutusena koolipäeva keskele, väikeseks liikumise vahepausiks, kui õpilastes on märgata väsimust, või sissejuhatavaks harjutuseks õuetunnile. Harjutus on mänguline ja liikuv ning sobib hästi soojendusharjutuseks või tunni elavdamiseks.

Töökäik:

- Selgitage õpilastele, et pika koolipäeva vältel on alati hea teha liikumispause – see aitab puhata õppimisest ja annab uut energiat.
- Arutlege, kuidas lapsed kodus õppimise ajal vahepeal puhkavad. Küsige, milliseid kehalisi puhkepause saaks teha ning andke soovitusi (näiteks hüppenööriga hüppamine, sirutusharjutused, lemmikspordiala imiteerimine jms).
- Joonistage või seadke nööri abil maha ida-läänesuunaline joon.
- Pange õpilased seisma joone taha seljaga lõuna suunas, otse ette jääb põhjasuund, vasakule lääas ja paremale ida. Kui annate käskluse: „Põhi!“, siis hüppavad lapsed sulghüppega ette, käsklusega „Lääs!“ peavad õpilased sooritama sulghüppe vasakule jne. Laps, kes eksib, on abikohtunik ilmakaare juures, kus ta ise eksis. Võidavad need, kes kõige kauem mööda ilmakaari liiguvad.
- Hiljem võib teha kokkuvõtted, millise ilmakaare määramine osutus kõige keerulisemaks.

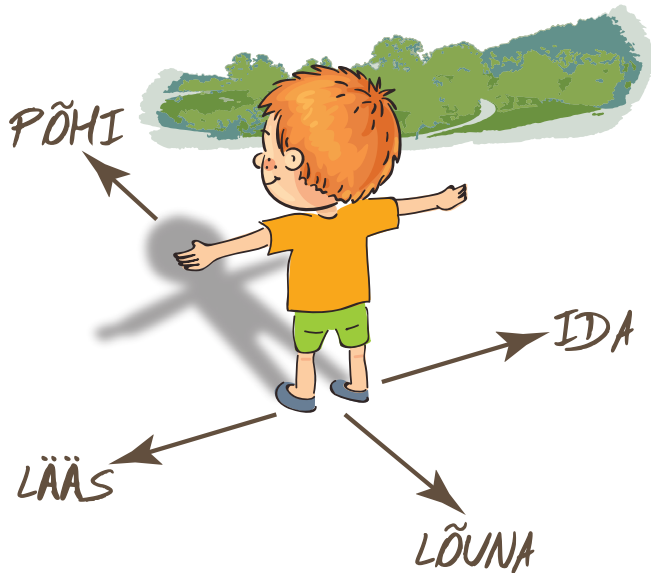
Idee: mängu ei pruugi teha võidu peale, vaid võite mängida nii, et kõik lapsed saavad näiteks 5 minutit mängida (keegi ei lange välja) ja iga laps ise loeb kokku tehtud vigade arvu. Sel juhul saavad kõik lapsed rohkem liikuda.

KI L11 Tööleht: ILMAKAARED

Ilmakaared jagunevad:

- põhiilmakaared – põhj, lõuna, ida, lää.
- vaheilmakaared – kirre, kagu, edel, loe.

Kirjuta joonisele vaheilmakaared!

Kas sa tead, et ilmakaari saab määrata päikese järgi?

- Päike tõuseb idast ja loojub läände.
- Keskpäeval asub päike otse lõunas. Kui seisad keskpäeval seljaga päikese poole, siis sinu vari on suunatud põhja poole, selja taha jääb lõuna, paremale käele jääb ida, vasemale käele lää (idee: päikeselise ilmaga võiks proovida seda õues).
- Sipelgad ehitavad oma pesad alati metsas puude lõunapoolsetele külgedele ning lõunapoolsetele metsaservadele ja raiesmikele, sest seal on soojem.
- Sammal kasvab paremini puude ja majade põhjapoolsel küljel, sest seal on jahedam ja niiskem.
- Lilled puhkevad kõige kiiremini õitsema maja lõuna- ja lääneküljes, kuhu paistab kõige rohkem päikest.
- Kuidas saab veel määrata ilmakaari?